

KANKAANPÄÄN TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2025 ARVIOINTIKERTOMUS

SISÄLLYSLUETTELO:

1	TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	2
1.1.	Kokoonpano.....	2
1.2.	Tehtävät, toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet	2
1.3.	Yhteys tilintarkastajaan.....	3
1.4.	Toimintamuodot	3
2	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEKÄ TOIMINNAN TARKOITUKSEN MUKAISUUDEN JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI	4
2.1.	Kaupunginhallituksen alaiset tehtävät.....	4
2.1.	Kaupunkisuunnittelulautakunta.....	5
2.2.	Sivistyslautakunta	6
2.3.	Tekninen lautakunta.....	7
2.4.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta.....	8
2.5.	Ympäristölautakunta	8
2.6.	Hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	8
2.7.	Kaupungin taloutta kuvaavien tunnuslukujen toteutuminen	9
3.	KAUPUNKIKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	10
4.	YHTEENVETO	10

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

1.1. Kokoonpano

Kuntalain 121.1§:n mukaan kaupunginvaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Hallintosäännön 8 §:n mukaan lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 7.6.2025 valinnut tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenet ja varajäsenet.

Varsinainen jäsen		Henk.koht.varajäsen	
Tapio Hietaoja, pj	(11)	Silvjya Lambova	(0)
Anssi Joutsenlahti vpj	(11)	Katri Lahdensivu	(0)
Marja Alppi	(9)	Esa Viitanen	(1)
Mervi Jokinen	(9)	Matias Tammisto	(1)
Kimmo Tuomi	(11)	Sanna Kiviharju	(0)

Suluissa on esitetty osallistumiskerrat kokouksiin. Kokouksia on ollut 11.

Tarkastuslautakunnan jäsenillä on ollut seuraavat ns. pysyvät esteellisyydet: Puheenjohtaja on Vatajankoski Oy hallituksen puheenjohtaja. Mervi Jokinen on Vatajankosken Sähkö kuntayhtymän yhtymävaltuuston varajäsen sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsen, Marja Alppi on teknisen lautakunnan jäsen ja Kimmo Tuomi on rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan varapuheenjohtaja sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsen. Anssi Joutsenlahti on rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan puheenjohtaja.

Esteelliset tarkastuslautakunnan jäsenet eivät ole osallistuneet tarkastuslautakunnan työskentelyyn kyseisten asioiden käsittelyn osalta.

1.2. Tehtävät, toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on KunL 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tuloksellisuutta tarkastellaan laajasti toiminnan onnistuneisuutena, arvioiden miten hyvin kaupunki täyttää tehtävänsä asukkaiden palvelujen tuottajana.

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Vaikka arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä, se on syytä käsitellä tilintarkastuskertomuksesta erillisenä asiana.

Hallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheita (KunL 121.5§). Tarkastuslautakunta toteaa, että arviointikertomuksen vaikuttavuuden kannalta on suositeltava käytäntö, että hallintokunnat käsittelevät arviointikertomuksessa esille otetut asiat oman vastualueensa osalta.

1.3. Yhteys tilintarkastajaan

Kaupungin tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy vastuullisena tilintarkastajanaan JHT Vesa Keso. Toisena tilintarkastajina on toiminut KHT Heidi Puputti. Vastuullinen tilintarkastaja on toiminut myös tarkastuslautakunnan sihteerinä.

1.4. Toimintamuodot

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kuntalain ja hallintosäännön edellyttämiä asioita vuosille 2025-2028 hyväksytyn arviointisuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2025 painopistealueena on ollut sivistyslautakunnan alainen toiminta.

Kokouksiin on kutsuttu kaupunginjohtaja ja talousjohtaja selostamaan ajankohtaisia kaupungin toimintaan ja talouteen liittyviä asioita. Tämän lisäksi jokaisessa kokouksessa on ollut työohjelman mukainen arviointiteema.

Kaupunginjohtajan ja talousjohtajan lisäksi toimintavuoden aikana kokouksissa on ollut kuultavana sivistysjohtaja, tekninen johtaja, terveysvalvonnan johtaja, Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy toimitusjohtaja, hallinto- ja henkilöstöjohtaja, rakennustarkastaja, hyvinvointi- ja liikuntakoordinaattori, varhaiskasvatuspäällikkö, Venesjärven koulun johtajaopettaja, Vihteljärven koulun johtajaopettaja, Kyynärjärven koulun johtajaopettaja, Kangasmetsän koulun rehtori, Keskustan koulun rehtori, Honkajoen yhtenäiskoulun rehtori ja Kankaanpään Yhteislyseon rehtori.

Tarkastuslautakunta on saanut selvityksiä johtavien viranhaltijoiden toimesta kaupungin toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Viranhaltijoille on annettu ennakkoon kysymyksiä, joihin viranhaltijat ovat laatineet kirjallisia selvityksiä. Selvitykset on toimitettu tarkastuslautakunnan jäsenille ennen kokousta.

Osana arviointityötä tarkastuslautakunta seuraa kaupungin toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa. Lautakunta on sopinut keskinäisellä työnjaolla eri toimielinten hallinnon seuraamisesta sekä kerännyt tietoja palvelutoiminnan toimivuudesta ja tavoitteiden toteutumisen tilanteesta. Lautakunnan jäsenten hallinnon seurantavastuu on ollut seuraava:

<u>Toimielin</u>	<u>Tarkastuslautakunnan jäsen</u>
Kaupunginhallitus	Tapio Hietaja
Sivistyslautakunta	Kimmo Tuomi
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	Marja Alppi
Tekninen lautakunta	Anssi Joutsenlahti
Kaupunkisuunnittelulautakunta	Mervi Jokinen
Ympäristö- ja terveyslautakunta	Mervi Jokinen
Elinvoimalautakunta	Kimmo Tuomi

Viranhaltijoiden kuulemisten, arviointilomakkeiden ja päätösten seurannan lisäksi arviointityön toimintamuotoihin kuuluu mm. erilaisten tutustumiskäyntien

tekeminen. Arviointivuoden 2025 aikana tarkastuslautakunta tutustui 11.9.2025 luontopäiväkoti Havuun.

2 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEKÄ TOIMINNAN TARKOITUKSEN MUKAISUUDEN JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI

2.1. Kaupunginhallituksen alaiset tehtävät

Luottamushenkilöiden koulutus

Tilivuoden 2025 arvioinnissa tarkastuslautakunta on kartoittanut luottamushenkilöiden perehdyttämiseen ja kouluttautumiseen liittyviä asioita.

Luottamushenkilöillä on keskeinen asema edustukselliseen demokratiaan perustuvassa kuntien päätöksenteossa. Nykyisen kaupunginvaltuuston toimikausi on alkanut 1.6.2025 ja valtuusto on 7.6.2025 valinnut jäsenet eri toimielimiin. Toimielinten jäsenet käyttävät heille lainsäädännössä ja hallintosäännössä annettua toimivaltaa.

Kunnallisissa luottamustoimissa olevat henkilöt kantavat vastuuta monessa eri muodossa, luottamushenkilöt ovat mm. oikeudellisessa vastuussa tekemistään päätöksistä. Vastuiden lisäksi on ensisijaisen tärkeää, että luottamushenkilöt osaavat tehdä kaupungin edun kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaisia päätöksiä.

Toimielinten esittelijät tuovat luottamustehtävään kyseisen alan substanssiosaamista. Tämän lisäksi on hyvä, mikäli myös toimielimen jäsenillä on mahdollisimman hyvä ymmärrys ja tietämys alan erityiskysymyksistä.

- **Millä tavoin kaupungin luottamushenkilöitä on perehdytetty/tullaan perehdyttämään toisaalta kunnallishallinnon yleisiin asioihin ja toisaalta kyseisen toimielimen substanssiasioihin?**

Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy

Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy:n toimitusjohtaja on ollut 12.12.2025 tarkastuslautakunnan kuultavana. Tarkastuslautakunnalle selostettiin yhtiön toimintaan ja talouteen liittyviä asioita. Yhtiö on perustettu v 2011 ja on toimialueen ainoa paikallinen operaattori. Yhtiön toimialueeseen kuuluu Kankaanpään lisäksi Pomarkku, Jämijärvi sekä osia Porista ja Sastamalasta.

Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja ovat selvittäneet tarkastuslautakunnalle Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy:n osakkeiden myyntiprosessin sisältöä. Kaupunginvaltuusto on 8.12.2025 päättänyt hyväksyä Ikaalisten-Parkanon Puhelin Oy:ltä saadun ostotarjouksen ja myydä omistamansa Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy:n osakkeet (3.880 kappaletta) Ikaalisten-Parkanon Puhelin Oy:lle.

Tarkastuslautakunta toteaa, että omistuksen myymistä valtuuston päättämällä ehdoilla voidaan pitää tarkoituksenmukaisena. Tarkastuslautakunta toteaa myös, että toimiva laajakaistaverkko on alueen elinvoiman kannalta merkittävä.

Hallinto ja henkilöstö -tulosalue

Hallinto- ja henkilöstöjohtaja on ollut tarkastuslautakunnan kokouksessa selvittämässä vuoden 2025 henkilöstötilinpäätöksen keskeistä sisältöä. Henkilöstötilinpäätöksessä kuvataan henkilöstön määrää, rakennetta, toimintaa ja kustannuksia. Henkilöstötilinpäätöksen tunnusluvut on laskettu 31.12.2025 tilanteen mukaan.

Vuoden 2025 lopussa Kankaanpään kaupungin palveluksessa oli 509 henkilöä. Lomituspalveluiden henkilöstö siirtyi 1.1.2025 lukien Sastamalan kaupungin palvelukseen, minkä takia henkilöstömäärässä on merkittävä lasku verrattuna vuoteen 2024. Lomituksen henkilöstön siirtyminen vaikuttaa myös useiden muiden tunnuslukujen vertailtavuuteen vuosien 2024 ja 2025 välillä.

Henkilöstön keski-ikä on 48,52 vuotta ja naisten osuus työntekijöistä on 82 %. Sairauspoissaolopäiviä Kankaanpään kaupungin työntekijöillä oli vuonna 2025 yhteensä 7160 kalenteripäivää. Tämä on ollut 14,07 päivää /palvelussuhteinen.

- **Millä toimenpiteillä on suunniteltu vähentää sairauspoissaolojen määrää?**

Talousarviossa esitettävät tavoitteet

Tilinpäätöksessä esitetään tilivelvollisten selvitykset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tavoitteet ja niiden sitovuustasot valtuusto päättää talousarviossa.

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä on esitetty strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Tarkastuslautakunta toteaa, että talousarviotavoitteiden ja strategian tavoitteiden kytkeminen edistää strategian tavoitteiden käytännön toteutumista.

Monissa kohdin tavoitteiden toteutuminen on tilinpäätöksessä esitetty asteikolla toteutunut/ei ole toteutunut. Osin on myös sanallisia selvityksiä tehdyistä toimenpiteistä. Tarkastuslautakunta toteaa, että erilaisten mittareiden asettaminen kuvaamaan tavoitteen toteutumista ja niiden kehityksen seuraaminen saattaisi edistää paremmin strategian tavoitteiden toteutumista.

- **Millä tavoin kuntastrategiasta johdettujen tavoitteiden toteutumista seurataan ja millä tavoin seuranta on ajateltu kehittää?**

2.1. Kaupunkisuunnittelulautakunta

Kaupunkisuunnittelu luo edellytyksiä hyvään ympäristöön ja kaupungin kehittämiseen tuottamalla alueiden käytön suunnitteluun ja rakentamiseen liittyviä palveluja.

Kaupunkisuunnittelun arviointi perustuu rakennustarkastajan tarkastuslautakunnalle antamiin sekä tilinpäätöksen toimintakertomuksen tietoihin. Tulosalueeseen kuuluu kaavoitus-, mittaus- ja kiinteistötoimi sekä rakennusvalvonta.

Talousarvion taloudellisten tavoitteiden osalta todetaan, että valtuustoon nähden sitova vuoden 2025 tulosalueen toimintakate oli -495 t€, joka on noin 200 t€ vähemmän kuin talousarviossa. Talousarviota pienempi toimintakate selittyi

suurelta osin puun myyntituloista, jotka siirtyivät vuodelle 2026. Toimintatuottojen talousarviototeutuma oli 72,5 %.

Tarkastuslautakunnalle on selvitetty tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden tämänhetkistä tilannetta.

2.2. Sivistyslautakunta

Sivistysjohtaja on selvittänyt tarkastuslautakunnalle strategiasta johdettujen kasvatuksen ja opetuksen tulosalueelle annettujen valtuustoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Saadun selvityksen mukaan toiminta on suurelta osin ollut asetettujen tavoitteiden mukaista.

Kasvatuksen ja opetuksen tulosalueen taloudellisten tavoitteiden osalta todettiin, että tulosalueen toimintakatteen talousarviototeutuma oli 98 %.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspäällikkö on 11.9.2025 selvittänyt tarkastuslautakunnalle varhaiskasvatuksen toimintaan liittyviä asioita sekä strategiasta johdettujen tavoitteiden toteutumista. Lisäksi on selvitetty palvelusetelikäytännön toteutumista sekä sitä millä tavoin varmistetaan palvelulle asetettujen kriteerien toteutuminen. Kokouksen yhteydessä tarkastuslautakunta teki myös tutustumiskäynnin luontopäiväkoti Havuun.

Kankaanpäässä toimii kaksi yksityistä päiväkotia, joihin voi hakea palvelusetelillä. Tarkastuslautakunnalle selvitettiin palvelusetelikäytännön toteuttamiseen liittyviä asioita. Palveluseteli on yksi tapa järjestää lakisääteistä varhaiskasvatusta.

Kaupungin velvollisuutena on ohjata, neuvoa ja valvoa yksityistä varhaiskasvatusta, muotoina ovat yhteydenotot, tapaamiset ja valvontakäynnit sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut. Lisäksi avi ja Valvira toimivat valvontaviranomaisina.

Varhaiskasvatuksen talousarviototeutuma oli 96,1 %.

Opetus

Opetuksen toiminnan arvioimiseksi tarkastuslautakunnan kuultavana on ollut kaikki koulujen johtajaopettajat ja rehtorit pois lukien Pohjanlinnan koulun rehtori.

Kyläkoulujen osalta tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota niiden harjoittamaan yhteistyöhön. Saadun selvityksen mukaan koulujen henkilöstöt ovat pitäneet yhteistyötä hyvin tärkeänä. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että yhteistyön mahdollisuuksia hyödynnetään myös jatkossa.

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota myös kyläkoulujen ja vanhempainyhdistysten aktiiviseen yhteistyöhön. Toimiva yhteistyö on mahdollistanut mm. erilaisten retkien toteuttamisen.

Kuulemisissa nousi esille huoli kyläkoulujen oppilasmäärän heikosta kehityksestä. Esille nousi myös Venesjärven kyläkoulurakennuksen kunto.

Kangasmetsän ja keskustan koulujen rehtorit ovat olleet kuultavina tarkastuslautakunnan kokouksessa 13.11.2025. Kuulemisissa on kartoitettu mm. koulun täyttö- ja käyttöasteen kehitystä sekä henkilöstön työhyvinvointiin liittyviä asioita.

Saadun selvityksen mukaan Kangasmetsän koulussa on oppilaita luokilta 1-9. Luokilla 1-6 on 157 ja 7-9 16 oppilasta. S2 oppilaita on 15,7 % Oppilasmäärän kehitys on ollut laskeva. Yleisopetuksen opetusryhmissä on keskimäärin 19,1 oppilasta. Henkilökuntaa on 47,5, joista 18 on opettajia 28 koulunkäynninohjaajaa.

Tarkastuslautakunnalle selvitettiin mm. toiminnan kehittämiseksi v 2025 tehtyjä kyselyitä ja niiden johdosta tehtyjä toimenpiteitä.

Saadun selvityksen mukaan keskustan koulussa on oppilaita luokilta 1-6. Oppilaita on yhteensä 408, yleisopetuksen luokkia on 18 ja pienryhmiä 6. S2 oppilaita (suomi toisena kielenä) on 51 jotka edustavat 14 eri kansalaisuutta. Kansainvälisyys näkyy ja vaikuttaa selkeästi koulun arjessa. Kyyditysoppilaita on 70. Henkilökunnasta 30 on päätoimisia opettajia, lisäksi on 2 sivutoimista tuntiopettajaa sekä 16 koulunkäynninohjaajaa. Lisäksi on yksi hankerahoitteinen resurssiopettaja.

Honkajoen yhtenäiskoulun rehtori tarkastuslautakunnan kuultavana 11.12.2026.

Honkajoen Yhtenäiskoulussa opiskelevat luokat 1-9 sekä esiopetus. Opetus tapahtuu kolmessa eri rakennuksessa. Koulussa on 164 oppilasta, joista koulukuljetuksessa on 71 oppilasta ja 21 on S2-oppilaita. Opettajia on 21 ja koulunkäynninohjaajia 9.

Oppilasmäärä on pysynyt melko tasaisena vuosina 2022-2025. Tulevaisuudessa oppilasmäärään on ennustettu tulevan laskua. Saadun selvityksen mukaan tilojen käyttöaste on korkea, kaikki toimitilat ovat toistaiseksi käytössä.

Kankaanpää Yhteislyseon rehtori oli tarkastuslautakunnan kuultavana 8.1.2026. Rehtorin antaman selvityksen mukaan Kankaanpäässä oli tilastointipäivän 20.9.2025 mukaan yhteensä 253 opiskelijaa. Näistä yhteislyseossa oli 165, Honkajoen lukiossa 47 ja yhdistelmätkinnoissa 41 opiskelijaa. Tarkastuslautakunnalle selvitettiin opiskelijamäärän kehitystä vuosina 2022-2025. Saadun selvityksen mukaan opiskelijamäärä on pysynyt melko tasaisena.

Lukioiden yhteisenä painotuksena on yrittäjyys. Lisäksi Yhteislyseossa on painotuksina urheilu ja taide sekä Honkajoen lukiossa ympäristöopinnot.

Tarkastuslautakunnalle esiteltiin työhyvinvointikyselyn ja muiden vuoden 2025 aikana tehtyjen kyselyiden tuloksia sekä kyselyiden hyödyntämiseen liittyviä asioita.

Koko opetustoimen talousarviototeutuma oli 92,9 %.

2.3. Tekninen lautakunta

Tekninen johtaja on selvityttänyt tarkastuslautakunnalle strategiasta johdettujen tavoitteiden sekä talousarvion taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Saadun selvityksen mukaan toiminta on ollut olennaisilta osin asetettujen tavoitteiden mukaista.

Talousarvion taloudellisten tavoitteiden toteutumisen osalta todettiin, että valtuustoon nähden sitova tulosityksikön toimintakate oli 572 t€, joka on 610 t€

enemmän kuin talousarviossa. Tarkastuslautakunnalle selvitettiin talouden toteutumista myös palvelukokonaisuuksittain.

Investointien talousarviositovuus valtuustoon nähden on lähtökohtaisesti hankeryhmäkohtainen. Merkittävien rakennusinvestointien osalta sitovuus valtuustoon nähden on hankekohtainen. Tarkastuslautakunnalle selvitettiin investointien toteutumista.

2.4. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuurin ja vapaa-ajan tulosalue pitää sisällään kulttuurin, kirjaston, kaupunginmuseon, liikunnan ja nuorison palvelukokonaisuudet.

Sivistysjohtajan on selvittänyt tarkastuslautakunnalle kulttuuri- ja vapaa-aika tulosalueelle strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Sivistysjohtajan antaman selvityksen mukaan tulosalueelle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet.

Kulttuuri- ja vapaa-aika tulosalueen talousarvion taloudellisten tavoitteiden toteutumisen osalta todetaan, että toimintakatteen toteutuma oli 92 %.

2.5. Ympäristölautakunta

Ympäristöpalveluiden tavoitteena on terveyden edistäminen siten, että ihmisten, eläinten ja elinympäristöjen terveellisyydestä ja turvallisuudesta huolehditaan siten, että ne eivät aiheuta terveyshaittaa. Tulosalue vastaa ympäristöterveydenhuollon eli eläinlääkinnän ja terveysvalvonnan sekä ympäristönsuojelun kokonaisuuksista Pohjois-Satakunnan alueella. Toiminta on ollut osa Kankaanpään kaupungin toimintaa vuoden 2023 alusta lukien. Tulosalueen vastuulle kuuluu myös löytöeläintoiminnan organisointi.

Tarkastuslautakunnalle on selvitetty ympäristöpalveluiden talousarvion toteutumatietoja. Saadun selvityksen mukaan talousarviototeutuma oli 96,3 %. Toiminnallisten tavoitteiden osalta tarkastuslautakunnalle on esitelty tavoitteiden toteutumisessa käytettyjä mittareita sekä kysyntä- ja laajuustietoja. Toiminnan voidaan katsoa olleen asetettujen tavoitteiden mukaista.

2.6. Hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunta on arvioinut terveyden ja hyvinvoinnin tavoitteiden toteutumista hyvinvointi- ja liikuntakoordinaattorin kuulemisessa sekä toimintakertomuksessa annetun selvityksen perusteella. Hyvinvointi- ja liikuntakoordinaattori on selvittänyt terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi tehtyjä toimenpiteitä tarkastuslautakunnan kokouksessa 9.4.2026.

Valtuusto on hyväksynyt hyvinvointisuunnitelman 14.3.2022 § 26, jossa on kuvattu tavoitteita ja indikaattoreita. Talousarviossa 2025 valtuusto asetti siihen perustuen sitovaksi tavoitteeksi vuodelle 2025:

1. Lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä
2. Ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä
3. Vahvistaa osallisuutta.

Tavoitteiden toteutumista mitataan valtuuston hyväksymän hyvinvointisuunnitelman indikaattorien avulla ja ne raportoidaan hyvinvointikertomuksen yhteydessä.

Hyvinvointikertomukset valmistuvat siten, että ne käsitellään kesällä valtuustossa samassa tahdissa kuin tilinpäätös. Vuoden 2024 hyvinvointikertomuksen laadintatilanteen perusteella hyvinvointi-indikaattoreiden tilanne on kehittynyt positiivisesti.

Tarkastuslautakunta toteaa, että hyte -kertoimet vaikuttavat kuntien saamaan valtionosuuteen. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota hyte -kertoimiin vaikuttavien toimenpiteiden dokumentointiin.

Toimintakertomuksessa kaupunginhallitus toteaa, että liikkumattomuus aiheuttaa kaupungille huomattavia kustannuksia ja sen vähentäminen on keskeinen hyvinvointityön väline.

- **Millä tavoin kaupunki on suunnitellut vähentävänsä kuntalaisten liikkumattomuutta ja millä tavoin liikkumattomuuden kehitystä seurataan?**

2.7. Kaupungin taloutta kuvaavien tunnuslukujen toteutuminen

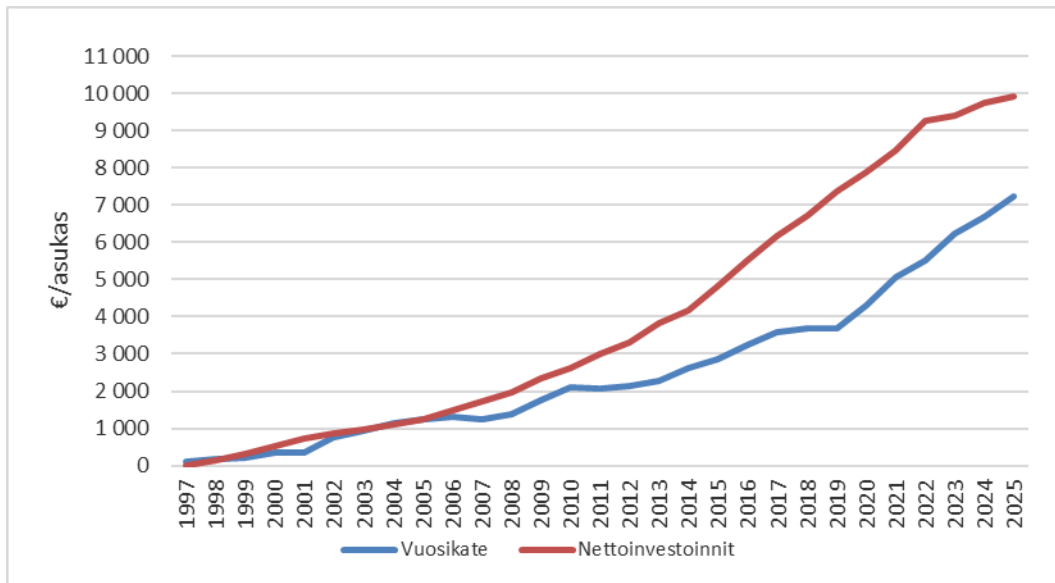
Vuoden 2025 tuloslaskelman osoittaa 2,2 M€ ylijäämää, joka on noin 1,6 M€ enemmän kuin vuonna 2024. Talousarviossa tilikauden alijäämäksi oli ennustettu -0,7 M€. Taseen kertynyt ylijäämä oli tilinpäätöksessä 13,3 M€. Vuosien 2024 ja 2025 vertailtavuuteen vaikuttaa lomituspalvelun siirtyminen pois kaupungin vastuulta vuoden 2025 alusta lukien.

Käyttötalouden ja investointien osalta talousarvio on valtuuston sitovuustasolla olennaisilta osin toteutunut valtuuston päättämän talousarvion mukaisesti.

Tuloslaskelman osoittama vuosikate oli 563 €/asukas, vuoden 2024 tilinpäätöksessä luku oli 432 €/asukas. Verotulojen kertymä oli 28,5 M€, joka on lähes sama kuin vuonna 2024. Valtionosuuksia kertyi 11,4 M€, 2,1 M€ enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus oli 107,8 %. Suhteellista velkaantuneisuutta on pidetty korkeana, jos se on yli 50 %. HVA-uudistuksen muutokset kuntien tuloihin on kuitenkin muuttanut tunnusluvun tulkintaa. Lainakanta oli 47,7 M€, joka on noin 5,2 M€ vähemmän kuin vuoden 2024 lopussa. Taseessa on kertynyt ylijäämää tilinpäätöshetkellä 13,3 M€.

Yksi tapa arvioida talouden tasapainoa, on verrata pitkällä aikavälillä kumulatiivista vuosikatetta ja kumulatiivisia nettoinvestointeja. Mikäli pitkän aikavälin kumulatiivinen vuosikate on pienempi kuin nettoinvestoinnit, pitää erotus kattaa ottamalla lainaa tai myymällä omaisuutta. Mitä lähempänä oheisen taulukon käyrät ovat toisiaan, sitä lähempänä kaupungin talous on tasapainoa.

3. KAUPUNKIKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toimintakertomuksessa on tehty selkoa, miten valtuuston asettamat tytäryhteisöjen tavoitteet ovat toteutuneet.

Konsernin tuloslaskelma oli ylijäämäinen 1,0 M€. Konsernitaseen kertynyt ylijäämä oli tilinpäätöksessä 22,3 M€, 1 782 €/asukas.

Kaupunkikonsernin vuosikate oli 9,3 M€. Tämä on 100,6 % poistoista. Tilinpäätösten perusteella laskettava kriisikunnan raja täyttyy, mikäli tämä on alle 80 %. Laskennallinen lainanhoitokate oli 1,1. Kriisikunnan raja täyttyy, mikäli tämä on alle 0,8.

Lainakanta oli 6 889 €/asukas ja lainojen ja vuokravastuiden määrä oli 6 977 €/asukas. Neljäs kuntalain mukainen erityisen vaikean taloudellisen aseman mittari on kunnallisveroprosentti, joka tulee olla vähintään 2 %-yksikköä enemmän kuin keskimääräinen kunnallisveroprosentti.

4. YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta on suorittanut vuoden 2025 osalta lakimääräisen arviointitehtävänsä ja jättää tämän arviointikertomuksen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Tarkastuslautakunnan keskeiset havainnot, joihin odotetaan kaupunginhallituksen selvityksiä merkitty tähän arviointikertomukseen punaisella värillä.

Kankaanpäässä 21.5.2026

Tapio Hietaoja

Anssi Joutsenlahti

puheenjohtaja

varapuheenjohtaja

Merja Alppi

Kimmo Tuomi